

ΣΕΒ

Έρευνα και Ανάλυση
Παρατηρητήριο Ανταγωνιστικότητας

Τεύχος 26
Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2005

Δελτίο Ανταγωνιστικότητας

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (BENCHMARKING) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Σημαντικές διαφορές μεταξύ των πρωταθλητών
κάθε κλάδου και του μέσου όρου του κλάδου

Σημαντικές διαφορές επιδόσεων ανάλογα με το
μέγεθος των επιχειρήσεων

Οι κλάδοι με τις καλύτερες επιδόσεις σε επιλεγ-
μένους δείκτες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. *Εισαγωγή*
2. *Δείκτες συγκριτικής αξιολόγησης*
3. *Διαφορές μεταξύ καλύτερων και μέσων επιδόσεων κάθε κλάδου*
4. *Στις μικρές επιχειρήσεις οι διαφορές επιδόσεων παρουσιάζουν μεγαλύτερες αποκλίσεις*
5. *Διαφορές μεταξύ κλάδων*
6. *Τα χαρακτηριστικά των ταχύτερα αναπτυσσόμενων εταιριών*

1. Εισαγωγή

Με σκοπό να βοηθήσει να αξιολογήσουν τις επιδόσεις τους σε σύγκριση με άλλους, ο ΣΕΒ παρέχει στις εταιρείες – μέλη του μία ανάλυση των επιδόσεων των τριών επιχειρήσεων-πρωταθλητών κάθε κλάδου σε επιλεγμένους οικονομικούς επιχειρηματικούς δείκτες κατά την τριετία 2001-2003. Αυτή η ανάλυση *benchmarking* καλύπτει επίσης τη μέση επίδοση όλων των επιχειρήσεων του κάθε κλάδου.

Κάθε μεμονωμένη επιχείρηση έχει λοιπόν τη δυνατότητα να συγκρίνει τις επιδό-

σεις της με τους πρωταθλητές και τους ανταγωνιστές της, να αναζητήσει τους λόγους των διαφορών και να διαμορφώσει στρατηγικές βελτίωσης.

Τα αναλυτικά στοιχεία είναι διαθέσιμα αποκλειστικά για τα μέλη του ΣΕΒ. Προκύπτουν όμως και ενδιαφέροντα γενικότερα συμπεράσματα που περιγράφονται στο Δελτίο αυτό:

- ✓ Ο κλάδος δεν παίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση καλών ή λιγότερο καλών τιμών στους επιμέρους δείκτες.

- ✓ Χωρίζει μεγάλη απόσταση τις επιχειρήσεις με τις καλύτερες επιδόσεις από τους μέσους όρους του κλάδου.
- ✓ Η απόσταση αυτή είναι κατά κανόνα μεγαλύτερη στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.
- ✓ Οι επιχειρήσεις με την ταχύτερη άνοδο των πωλήσεων κατά κανόνα δεν είναι αυτές που επιτυγχάνουν τις καλύτερες τιμές στους επιμέρους δείκτες.

2. Δείκτες συγκριτικής αξιολόγησης

Σε ένα δείγμα 4.152 βιομηχανικών επιχειρήσεων για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία σε όλη την περίοδο 2001 – 2003, εξετάζονται οι επιδόσεις τους κατά κλάδο σε 9 δείκτες.

Οι δείκτες που χρησιμοποιούνται είναι:

Δείκτες ανάπτυξης

1. μέση ετήσια αύξηση πωλήσεων

Δείκτες αποτελεσμάτων

2. κέρδη προς πωλήσεις,
3. αποδοτικότητα συνολικών κεφαλαίων

Αποτελεσματικότητα εκμετάλλευσης

4. μικτό περιθώριο
5. λοιπά λειτουργικά έξοδα προς πωλήσεις
6. κέρδη προ φόρου ανά απασχολούμενο

Αξιοποίηση ενεργητικού

7. μέση διάρκεια παραμονής απαιτήσεων
8. μέση διάρκεια παραμονής αποθεμάτων

Κεφαλαιακή διάρθρωση

9. ίδια προς τα συνολικά κεφάλαια

3. Διαφορές μεταξύ καλύτερων και μέσων επιδόσεων κάθε κλάδου

Σε όλους τους κλάδους παρατηρούνται μεγάλες διαφορές ανάμεσα αφ' ενός στις τρεις επιχειρήσεις με τις καλύτερες επιδόσεις και αφ' ετέρου στο μέσο όρο του κλάδου. Εάν ληφθεί ως βάση το 100 για τις τρεις καλύτερες τιμές κάθε κλάδου, η επίδοση του μέσου όρου του κλάδου φτάνει και κάτω από το 10 για πολλούς κλά-

δους στους έξι από τους 9 δείκτες που υπολογίζονται.

Οι μεγαλύτερες διαφορές παρουσιάζονται στη μέση διάρκεια αποθεμάτων, στην αποδοτικότητα των συνολικών κεφαλαίων και στην αύξηση των πωλήσεων.

Αντίθετα οι μικρότερες διαφορές μεταξύ καλύτερων και μέσων επιδόσεων κάθε κλάδου παρουσιάζονται στα κέρδη ανά απασχολούμενο και στο μικτό περιθώριο κέρδους.

4. Στις μικρές επιχειρήσεις οι διαφορές επιδόσεων παρουσιάζουν μεγαλύτερες αποκλίσεις

Σε κάθε κλάδο γίνεται ομαδοποίηση των επιχειρήσεων ανάλογα με το μέγεθός τους με κριτήριο τον αριθμό των απασχολούμενων.

Το παρακάτω διάγραμμα δείχνει τι μεγέθους επιχειρήσεις παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες διαφορές μεταξύ μέσου όρου και τριών καλύτερων σε κάθε δείκτη ανά κλάδο. Οι πολύ μικρές και οι μικρές επιχειρήσεις, με αριθμό απασχολούμενων αφ' ενός έως 10 και αφετέρου από 10 έως 49, είναι

εκείνες που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες αποκλίσεις. Αυτό εξηγείται όχι μόνο από τον πολύ μεγαλύτερο αριθμό επιχειρήσεων σε αυτά τα μεγέθη, αλλά και από το ευμετάβλητο των οικονομικών χαρακτηριστικών των μικρού μεγέθους επιχειρήσεων.

Το ενδιαφέρον είναι ότι το ποσοστό των λοιπών λειτουργικών εξόδων επί των πωλήσεων παρουσιάζει μεγάλες αποκλίσεις στις μεγά-

λες και μεσαίες επιχειρήσεις σε περισσότερους κλάδους.

Αυτό συμβαίνει επειδή οι συνθήκες διάθεσης μπορούν να διαφέρουν σημαντικά από τη μία μεγάλη επιχείρηση στην άλλη, ανάλογα με τον αριθμό σημείων πώλησης στα οποία πρέπει να μεταφερθεί το παραγόμενο προϊόν, την ανάγκη διαφημιστικής υποστήριξης των πωλήσεων ή την ανάγκη προσφοράς εκπτώσεων επί των πωλήσεων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΣΟΥ ΟΡΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΩΝ ΚΑΛΥΤΕΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΔΕΙΚΤΗ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΛΑΔΟΣ	ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	ΚΕΡΗ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤ ΗΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΙΔΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΚΕΡΗ ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜ ΕΝΟ
15									
16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									
31									
32									
33									
34									
35									
36									
37	-	-	-	-	-	-	-	-	-

 Πολύ μικρές (Λιγότεροι από 10 απασχολούμενοι)

 Μικρές (10 έως 49 απασχολούμενοι)

 Μεσαίες (50 έως 249 απασχολούμενοι)

 Μεγάλες (Περισσότεροι από 250 απασχολούμενοι)

Πηγή: ΣΕΒ – Οι κωδικοί των κλάδων επεξηγούνται σε επόμενη σελίδα

5. Διαφορές μεταξύ κλάδων

Οι επιδόσεις των κλάδων στους επιμέρους δείκτες αντανακλούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Για παράδειγμα, είναι πολύ διαφορετικές οι απαιτήσεις απασχόλησης ανθρώπινου δυναμικού στον κλάδο της παραγωγής πετρελαίου από αυτές στον κλάδο κλωστοϋφαντουργίας. Επίσης οι ανάγκες πιστώσεων διαμορφώνονται διαφορετικά από τον ένα κλάδο στον άλλο. Συνεπώς, οι διαφορές επιδόσεων που παρουσιάζονται δεν πρέπει να εκληφθούν ως δείκτες μεγαλύτερης ή μικρότερης ικανότητας των επιχειρήσεων του κλάδου ή δείκτες επιτυχέστερης ή όχι διαχείρισης.

- ❖ Αν εξαιρεθεί ο κλάδος της ανακύκλωσης που εκπροσωπείται από 2 μόνο επιχειρήσεις, τη μεγαλύτερη **μέση ετήσια αύξηση πωλήσεων** στην περίοδο 2001-2003 είχε ο κλάδος ιατρικών οργάνων, οργάνων ακρίβειας και ρολογιών (32,8%). Αντίθετα, στον κλάδο κατασκευής εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών σημειώθηκε μείωση των πωλήσεων 18,3% κατά μέσο όρο.
- ❖ Τα μεγαλύτερα ποσοστά **κερδών επί των πωλήσεων** έχουν οι κλάδοι κατασκευής προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά και κατασκευής εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και

επικοινωνιών, 13,9% και 12,9% αντίστοιχα, παρά τη μεγάλη μείωση πωλήσεων στον τελευταίο. Ο κλάδος κατασκευής εξοπλισμού μεταφορών πλην αυτοκινήτων παρουσιάζει τη χαμηλότερη επίδοση σε αυτόν τον δείκτη με ποσοστό -3,2%. Τα **κέρδη ανά απασχολούμενο** όμως είναι μεγαλύτερα σε κλάδους έντασης κεφαλαίου. Ειδικότερα στον κλάδο παραγωγής οπτάνθρακα, προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων ανέρχονται κατά μέσο όρο σε 47.831,11 €. Ακολουθούν οι κλάδοι παραγωγής προϊόντων καπνού και κατασκευής εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών (25.201,34 € και 23.491,62 αντίστοιχα). Τη χαμηλότερη επίδοση παρουσιάζει ο κλάδος κατασκευής λοιπού εξοπλισμού μεταφορών με 2.898,29 € ζημιές ανά απασχολούμενο.

- ❖ Ο κλάδος κατασκευής προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά είχε την υψηλότερη **αποδοτικότητα συνολικών κεφαλαίων** με ποσοστό 15,9% ενώ τη χαμηλότερη είχε ο κλάδος κατασκευής λοιπού εξοπλισμού μεταφορών με ποσοστό 0,9%.
- ❖ Ο κλάδος βιομηχανίας ξύλου και κατασκευής προϊόντων από ξύλο και

φελλό, εκτός από τα έπιπλα έχει το μεγαλύτερο ποσοστό στη σχέση **ίδια προς συνολικά κεφάλαια** (57,2%) ενώ το χαμηλότερο έχει ο κλάδος κατασκευής μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών (21,2%).

- ❖ Η **μέση διάρκεια παραμονής απαιτήσεων** σε ημέρες είναι μικρότερη στον κλάδο παραγωγής οπτάνθρακα, προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων (54,97 ημέρες). Αντίθετα, είναι μεγαλύτερη στον κλάδο κατασκευής εξοπλισμού μεταφορών (253,42 ημέρες).
- ❖ Σχετικά με τη **διαχείριση των αποθεμάτων** τις καλύτερες επιδόσεις παρουσιάζουν ο κλάδος παραγωγής οπτάνθρακα, προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων και ο κλάδος εκδόσεων με μέση διάρκεια παραμονής 39,11 και 43,36 ημερών αντίστοιχα, ενώ ο κλάδος κατασκευής εξοπλισμού μεταφορών πλην αυτοκινήτων έχει τη χειρότερη επίδοση με μέση διάρκεια 243,66 ημέρες.
- ❖ Το **μικτό περιθώριο** είναι μεγαλύτερο στον κλάδο κατασκευής επίπλων (34,3%). Αντίθετα, το μικρότερο μικτό περιθώριο έχει ο κλάδος παραγωγής οπτάνθρακα,

προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων (8,4%).

- ❖ Τέλος, όσον αφορά στα λειτουργικά έξοδα, την καλύτερη επίδοση πα-

ρουσιάζει ο κλάδος παραγωγής οπτάνθρακα, προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων με ποσοστό **λοιπών λειτουργικών εξόδων επί των πωλή-**

σεων 5,3% ενώ τη χειρότερη επίδοση είχε ο κλάδος των εκδόσεων και εκτυπώσεων με ποσοστό 28,3%.

6. Τα χαρακτηριστικά των ταχύτερα αναπτυσσόμενων εταιρειών

Σε κάθε κλάδο και για κάθε κατηγορία μεγέθους επιχειρήσεων υπολογίσθηκαν οι δείκτες για τις τρεις επιχειρήσεις με την ταχύτερη άνοδο των πωλήσεων στην περίοδο 2001-2003 και συγκρίθηκαν με τους μέσους όρους των επιχειρήσεων αντίστοιχου μεγέθους στον ίδιο κλάδο. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτή τη σύγκριση είναι τα εξής:

- ✓ Δεν υπάρχει συστηματική κατανομή των τιμών που επιτυγχάνουν οι ταχύτερα αναπτυσσόμενες εταιρείες σε επιμέρους δείκτες. Άλλοτε υπερτερούν και άλλοτε υπολείπονται του μέσου όρου.
- ✓ Συνεπώς, η θεαματική επίδοση στην ανάπτυξη των πωλήσεων στη μεσοπρόθεσμη περίοδο των 2-3 ετών είναι αποτέλεσμα άλ-

λων παραγόντων και όχι συγκεκριμένων επιδόσεων σε επιμέρους δείκτες.

- ✓ Άρα ως μέτρο σύγκρισης για τις επιμέρους επιχειρήσεις είναι προτιμότερο να χρησιμοποιηθεί η μέση τιμή κάθε δείκτη στους επιμέρους κλάδους και για τις επιμέρους κατηγορίες μεγέθους επιχειρήσεων.

Δείκτες κλαδικών επιδόσεων – Μέσος όρος τριετίας 2001 – 2003

ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤ. ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΙΔΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ (σε €)
15	933	5,6%	5,3%	9,6%	130,59	63,06	26,5%	22,6%	52,4%	7.292,77
16	5	5,2%	9,9%	11,8%	183,02	62,92	22,9%	15,7%	31,9%	25.201,34
17	265	1,0%	2,0%	8,1%	191,58	110,30	15,4%	15,4%	56,3%	1.612,08
18	176	4,4%	4,0%	9,5%	151,64	108,01	23,6%	20,6%	40,6%	2.901,75
19	68	2,3%	5,2%	10,5%	194,35	89,50	25,1%	20,2%	36,3%	4.038,37
20	99	6,2%	2,7%	6,3%	207,78	147,99	15,6%	15,7%	57,2%	2.729,23
21	111	-0,2%	1,0%	8,3%	157,11	76,79	23,0%	23,5%	36,1%	1.095,57
22	359	4,8%	3,1%	7,7%	209,57	43,36	29,0%	28,3%	50,2%	2.931,28
23	28	9,1%	4,4%	12,4%	54,97	39,11	8,4%	5,3%	54,5%	47.831,11
24	231	7,7%	7,8%	12,5%	165,47	68,58	32,0%	27,6%	38,4%	14.521,48
25	261	6,2%	5,6%	11,4%	174,80	70,49	21,5%	17,7%	47,6%	5.946,55
26	414	11,5%	13,9%	15,9%	156,89	57,95	27,2%	14,4%	48,5%	19.361,81
27	83	2,1%	3,2%	8,8%	126,03	86,63	12,0%	9,7%	50,8%	7.920,09
28	369	5,5%	6,8%	10,9%	166,83	90,93	19,6%	14,0%	49,4%	6.141,38
29	233	5,2%	7,3%	10,7%	188,26	89,16	25,5%	20,7%	48,9%	6.994,47
30	8	3,0%	3,8%	12,1%	152,60	56,18	20,4%	19,4%	21,2%	4.529,68
31	107	-4,4%	5,5%	13,2%	135,45	71,39	16,8%	13,3%	45,0%	7.451,21
32	27	-18,3%	12,9%	11,9%	243,01	99,45	31,3%	20,5%	43,8%	23.491,62
33	33	32,8%	8,3%	14,5%	150,97	67,99	22,3%	15,0%	54,3%	6.857,67
34	34	11,7%	4,4%	8,6%	177,55	117,93	19,6%	17,5%	28,0%	6.093,13
35	51	10,0%	-3,2%	0,9%	253,42	243,66	10,6%	11,9%	36,6%	-2.898,29
36	255	4,5%	7,7%	11,7%	153,55	101,39	34,3%	27,9%	52,2%	5.230,01
37	2	113,7%	10,9%	9,7%	313,65	9,66	38,9%	30,7%	52,4%	4.119,46
Σύνολο:	4152	5,3%	5,8%	10,1%	144,26	72,86	21,8%	17,6%	48,3%	8.272,21

Ονοματολογία κλάδων μεταποίησης

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
15	Βιομηχανία τροφίμων και ποτών
16	Παραγωγή προϊόντων καπνού
17	Παραγωγή κλωστούφαντουργικών υλών
18	Κατασκευή ειδών ένδυσης, κατεργασία και βαφή γουναρικών
19	Κατεργασία και δέψη δέρματος, κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελοποιίας, ειδών σαγματοποιίας και υποδημάτων
20	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από τα έπιπλα - κατασκευή ειδών καθαθοποιίας και σπαρτοπλεχτικής
21	Παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί
22	Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής
23	Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων
24	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων
25	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες
26	Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά
27	Παραγωγή βασικών μετάλλων
28	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού
29	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού μ.α.κ.
30	Κατασκευή μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών
31	Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών μ.α.κ.
32	Κατασκευή εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών
33	Κατασκευή ιατρικών οργάνων, οργάνων ακριβείας και οπτικών οργάνων, κατασκευή ρολογιών κάθε είδους
34	Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων - κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
35	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών
36	Κατασκευή επίπλων - λοιπές βιομηχανίες μ.α.κ.
37	Ανακύκλωση

Επεξήγηση δεικτών

1. Μέση ετήσια αύξηση πωλήσεων:

$$\left(\frac{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2003}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2001}} \right)^{\frac{1}{2}} - 1$$

2. Κέρδη προς πωλήσεις: τα κέρδη προ φόρου ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών.

$$\left(\frac{\sum_i \text{Κέρδη}_{i2003}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2003}} + \frac{\sum_i \text{Κέρδη}_{i2002}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2002}} + \frac{\sum_i \text{Κέρδη}_{i2001}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2001}} \right) \div 3$$

3. Αποδοτικότητα συνολικών κεφαλαίων: προκύπτει ως ο λόγος των κερδών μαζί με τις αποσβέσεις χρήσης και τα έξοδα χρηματοδότησης, προς τα συνολικά (ίδια και ξένα) κεφάλαια. Με αυτό το δείκτη εκτιμάται η απόδοση της επιχείρησης ως προς τα συνολικά κεφάλαια που ήταν στη διάθεσή της στη χρήση, ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσής τους.

$$\left(\frac{\sum_i (\text{Κέρδη} + \text{Αποσβέσεις} + \text{Έξοδα_Χρηματοδότησης})_{i2003}}{\sum_i (\text{Ίδια} + \text{Ξένα_Κεφάλαια})_{i2003}} + \frac{\sum_i (\text{Κέρδη} + \text{Αποσβέσεις} + \text{Έξοδα_Χρηματοδότησης})_{i2002}}{\sum_i (\text{Ίδια} + \text{Ξένα_Κεφάλαια})_{i2002}} + \frac{\sum_i (\text{Κέρδη} + \text{Αποσβέσεις} + \text{Έξοδα_Χρηματοδότησης})_{i2001}}{\sum_i (\text{Ίδια} + \text{Ξένα_Κεφάλαια})_{i2001}} \right) \div 3$$

4. Μέση διάρκεια παραμονής απαιτήσεων: υπολογίζεται από τον λόγο των απαιτήσεων προς τον κύκλο εργασιών σε εύρος 365 ημερών.

$$\left(\frac{\sum_i \text{Απαιτήσεις}_{i2003}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2003}} * 365 + \frac{\sum_i \text{Απαιτήσεις}_{i2002}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2002}} * 365 + \frac{\sum_i \text{Απαιτήσεις}_{i2001}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2001}} * 365 \right) \div 3$$

5. Μέση διάρκεια παραμονής αποθεμάτων: υπολογίζεται από τον λόγο των αποθεμάτων προς τις πωλήσεις επίσης σε εύρος 365 ημερών.

$$\left(\frac{\sum_i \text{Αποθέματα}_{i2003}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2003}} * 365 + \frac{\sum_i \text{Αποθέματα}_{i2002}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2002}} * 365 + \frac{\sum_i \text{Αποθέματα}_{i2001}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i2001}} * 365 \right) \div 3$$

6. **Μικτό περιθώριο:** είναι ο λόγος των μικτών κερδών προς τις πωλήσεις.

$$\left(\frac{\sum_i \text{Μικτά_Κέρδη}_{i,2003}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i,2003}} + \frac{\sum_i \text{Μικτά_Κέρδη}_{i,2002}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i,2002}} + \frac{\sum_i \text{Μικτά_Κέρδη}_{i,2001}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i,2001}} \right) \div 3$$

7. **Λοιπά λειτουργικά έξοδα προς πωλήσεις:** είναι τα λοιπά λειτουργικά έξοδα ως ποσοστό επί των πωλήσεων.

$$\left(\frac{\sum_i \text{Λοιπά_Λειτουργικά_Έξοδα}_{i,2003}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i,2003}} + \frac{\sum_i \text{Λοιπά_Λειτουργικά_Έξοδα}_{i,2002}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i,2002}} + \frac{\sum_i \text{Λοιπά_Λειτουργικά_Έξοδα}_{i,2001}}{\sum_i \text{Πωλήσεις}_{i,2001}} \right) \div 3$$

8. **Ίδια προς συνολικά κεφάλαια:** το ποσοστό των ιδίων επί των συνολικών κεφαλαίων.

$$\left(\frac{\sum_i \text{Ίδια_Κεφάλαια}_{i,2003}}{\sum_i (\text{Ίδια} + \text{Ξένα_Κεφάλαια})_{i,2003}} + \frac{\sum_i \text{Ίδια_Κεφάλαια}_{i,2002}}{\sum_i (\text{Ίδια} + \text{Ξένα_Κεφάλαια})_{i,2002}} + \frac{\sum_i \text{Ίδια_Κεφάλαια}_{i,2001}}{\sum_i (\text{Ίδια} + \text{Ξένα_Κεφάλαια})_{i,2001}} \right) \div 3$$

9. **Κέρδη ανά απασχολούμενο:** τα κέρδη προ φόρου ανά απασχολούμενο.

$$\left(\frac{\sum_i \text{Κέρδη}_{i,2003}}{\sum_i \text{Απασχολούμενοι}_{i,2003}} + \frac{\sum_i \text{Κέρδη}_{i,2002}}{\sum_i \text{Απασχολούμενοι}_{i,2002}} + \frac{\sum_i \text{Κέρδη}_{i,2001}}{\sum_i \text{Απασχολούμενοι}_{i,2001}} \right) \div 3$$

(i είναι ο αριθμός των επιχειρήσεων)